

# Liderlik

## Etkileşimci ve Dönüşümcü Liderlik Yaklaşımları

## Liderlik

**Belirli koşullarda, belirlenmiş amaçları gerçekleştirmek üzere, kişinin başkalarını etkileyerek yönlendirmesidir.**

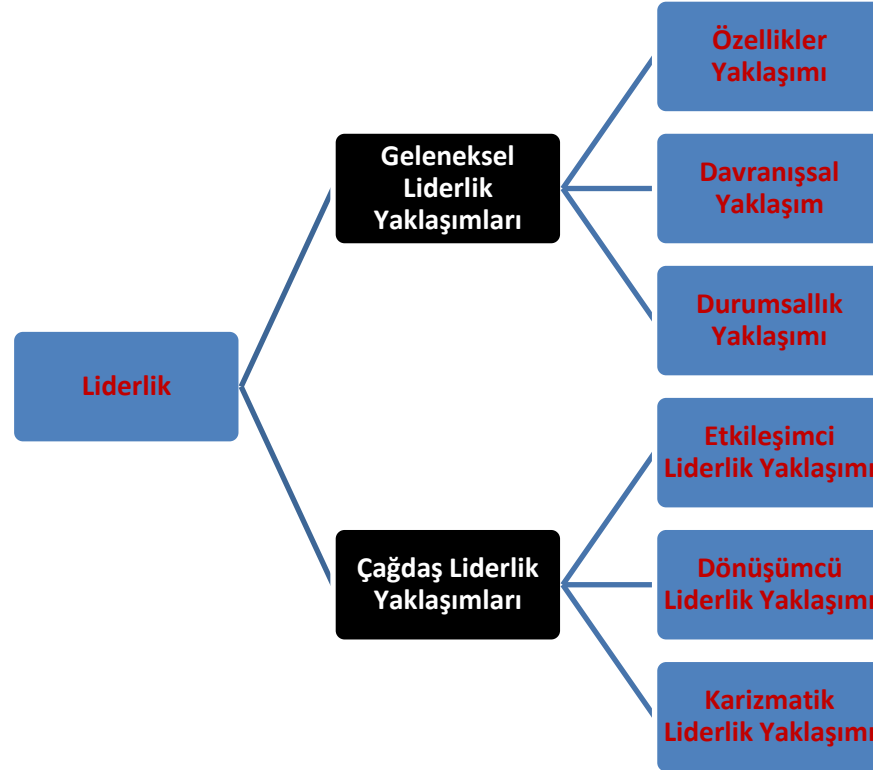


# Liderlik

**Liderlik = f (lider+takipçiler+koşullar)**

**Liderlik; lider, takipçiler ve içinde bulunulan koşulların bir fonksiyonudur. Liderlikten söz edildiğinde bu üç unsurun göz önünde bulundurulması gerekir.**

# Liderlik Yaklaşımları



# Etkileşimci Liderlik

**Bir işi, gerçekleştirmek üzere bir gruba liderlik yapan kişi ile grup üyeleri arasında; işle ilgili karşılıklı ilişki ve liderin göstereceği davranış tarzları üzerinde durmaktadır.**

# Etkileşimci Liderlik

**Etkileşimci liderler takipçilerin kişisel çıkarlarına ve karşılıklı faydaya hitap ederek onları motive ederler.**

# Etkileşimci Liderlik

**Lider ile grup arasındaki ilişkinin işe dayandığından hareket ederek bu yaklaşım;  
işlevsel liderlik,  
görev liderliği,  
yönetmel liderlik  
olarak da adlandırılabilir.**

# Etkileşimci Liderlik Davranışları

**Etkileşimci liderlik yaklaşımına göre bir örgütte iş yapmak için bir araya gelen çalışanlar (takipçiler) ile o örgütün lideri arasında dört tane davranış ilişkisi ortaya çıkabilir.**

# Etkileşimci Liderlik Davranışları

## Birinci Davranış

**Çalışanların gayreti ve performansına bağlı olarak grup üyelerine daha fazla destek ve kaynak sağlanması davranışı.  
(Koşula bağlı davranış)**

# Etkileşimci Liderlik Davranışları

## İstisnalarla Yönetim

**Liderin çalışanlara iş esnasında yaptığı karışma, müdahale ve yönlendirmeler ile ilgili davranışlardır.**

# Etkileşimci Liderlik Davranışları

## İkinci Davranış

### **Aktif İstisnalarla Yönetim**

**Lider, iş ve iş yapma standartlarını belirler  
ve süreci izleyerek gerektiğinde müdahale eder  
ve düzeltici kararlar alır.**

# Etkileşimci Liderlik Davranışları

## Üçüncü Davranış

### **Pasif İstisnalarla Yönetim**

**Lider, daha pasiftir ve arka planda durur.  
Ancak iş ile ilgili sorun çıktığında olaya dahil olup müdahale eder.**

# Etkileşimci Liderlik Davranışları

## Dördüncü Davranış

**Grup üyelerini, iş amaçlarını ve iş standartlarını belirlemek konusunda tamamen serbest bırakan ve işe karışmayan davranış.**

**Bir görüşe göre liderlik sorumluluklarını yerine getirmeyen liderlik tarzı.**

**(Tam serbestlik)**

# Dönüşümcü (Dönüşümsel) Liderlik

**Dönüşümcü liderlik anlayışına göre, lider takipçilerin ihtiyaçlarını, inançlarını ve değer yargılarını değiştiren kişidir.**

# Dönüşümcü (Dönüşümsel) Liderlik

**Dönüşümcü liderler takipçilerin ahlaki değerlerine hitap ederek onların etik meselelere ilişkin bilincini artırmaya, onların enerjilerini ve kaynaklarını harekete geçirerek örgütlere yeni bir biçim vermeye çalışırlar.**



# Dönüşümcü Liderlik Davranışları

**Dönüşümcü liderlik davranışları üç tür dönüşümcü davranışı kapsamaktadır.**

# Dönüşümcü Liderlik Davranışları

## İdealleştirilen Etki

**Cesaret ve adanmışlık konusunda örnek olma ve takipçiler yararına özveride bulunma gibi takipçilerin liderle özdeşleşmesini artıran davranışlardır.**

# Dönüşümcü Liderlik Davranışları

## Entelektüel Uyarım

**Takipçileri etkileyerek problemlere yeni bir perspektiften bakmalarını ve daha yaratıcı çözümler aramalarını sağlayan davranışlardır.**

# Dönüşümcü Liderlik Davranışları

## Bireylere Önem Verme

**Diğer bireylere destek vermeyi,  
onları cesaretlendirmeyi  
ve onlara koçluk etmeyi (yol göstermeyi) içerir.**

## Etki Süreçleri

**Etkileşimci ve dönüşümcü liderlikteki temel etki süreçleri net bir şekilde açıklanmamıştır; fakat davranışlara ilişkin tanımlamalardan ve takipçilerin motivasyonu üzerindeki etkilerden bunları çıkarmak mümkündür.**

## Etki Süreçleri

**Etkileşimci liderlikte başlıca etki süreci muhtemelen araçsal itaattir.**

**Dönüşümcü liderlik muhtemelen içselleştirmeyi kapsar; çünkü ilham verici motivasyon, görev ile takipçilerin değerleri ve idealleri arasında bir bağ kurmayı amaçlamakta ve örneğin ilham verici bir vizyon ortaya koymak gibi davranışları içermektedir.**

## Kolaylaştırıcı Koşullar

**Bass'e göre, dönüşümcü liderlik her durumda veya her kültürde etkilidir. Kuram gerçek dönüşümcü liderliğin gereksiz veya etkisiz olduğu hiçbir koşul belirlememiştir.**

**Bu görüşe uygun olarak; dönüşümcü liderlik ve etkililik arasındaki ilişki farklı yetki düzeylerindeki birçok lider üzerinde, farklı türdeki örgütlerde ve birçok değişik ülkede yapılan çalışmalarda tekrarlanmıştır.**

# İlham Verici Liderliğe İlişkin Öneriler

## Dönüşümcü Liderlik için Öneriler

**Açık ve cazip bir vizyon ortaya koyun.  
Vizyona nasıl ulaşılabileceğini açıklayın.  
Kendinden emin ve iyimser davranın.**

# İlham Verici Liderliğe İlişkin Öneriler

## Dönüşümcü Liderlik için Öneriler

**Takipçilere olan güveninizi ifade edin.  
Temel değerleri vurgulamak için çarpıcı, sembolik davranışlardan yararlanın.  
Örnek oluşturarak liderlik edin.**

## Yararlanılan Kaynaklar

**Koçel, T. (2018). İşletme Yöneticiliği, İstanbul: Beta Yayınları**

**Yukl, G. (2018). Örgütlerde Liderlik, Ankara:Nobel Yayınları**

**Saruhan, S.C. ve Yıldız, M.L. (20099. Çağdaş Yönetim Bilimi, İstanbul: Beta Yayınları**